

بررسی، عیب یابی و مدل سازی کارخانه ذوب مجتمع مس سرچشممه

رضا شاه محمدی^۱، علی اکبر مقصودی^۲، محمد مقصودی^۳، احسان یوسفی دارسی

۱- گروه مهندسی عمران، دانشکده فنی مهندسی، دانشگاه شهید باهنر، کرمان، ایران

۲- گروه مهندسی عمران، دانشکده فنی مهندسی، دانشگاه شهید باهنر، کرمان، ایران

۳- گروه مهندسی عمران، دانشکده فنی مهندسی، دانشگاه شهید باهنر، کرمان، ایران

۴- گروه مهندسی عمران، دانشکده فنی مهندسی، دانشگاه علم و صنعت، تهران، ایران

خلاصه

در این تحقیق به بررسی معایب اعضا سازه‌ای کارخانه ذوب مجتمع مس سرچشممه پرداخته شده است. از آنجا که بیش از سی سال از ساخت این مجموعه گذشته، با توجه به شرایط بهره‌برداری (حرکت جراثقال، محیط آلوده به گازهای مخرب، توسعه مجموعه و...)، لزوم بررسی مجدد مقاومت اسکلت سازه‌ای و سلامت اعضا این کارخانه الزامی به نظر می‌رسد. از این رو، در مشاهدات عینی انجام شده، معایب سازه‌ای از قبیل باز شدن، تخریب، اعوجاج، کمانش و خوردگی عضوهای سازه‌ای و مقایسه آنها با as built نقشه‌های سازه‌ای موجود انجام گرفت. همچنین مدل سازی کارخانه ذوب مجتمع در نرم‌افزار SAP2000 و تحلیل نیرویی، جابجایی المان‌های سازه‌ای (تیر، ستون، بادبند و ورق‌ها)، صورت گرفت و نقشه‌های سازه‌ای کارخانه ذوب مجتمع مزبور تهیه گردید. طی چندین مورد بازدید از مجتمع و تطابق نقشه‌های مدل سازی سازه‌ای تهیه شده با سازه موجود، عیوب و نواقص سازه مشخص گردید. با بررسی خروجی‌های نرم‌افزار و تحلیل نیرویی مشخص شده که سازه کارخانه در مقابل بارهای جانبی دچار ضعف می‌باشد، همچنین تعدادی از بادبندها، تیر و ستون‌ها نیاز به تقویت و مقاوم‌سازی دارد.

واژه‌های کلیدی: عیب یابی، تحلیل نیرو و جابجایی، کمانش، مجتمع مس سرچشممه

- ۱ - مقدمه

مجتمع مس سرچشممه در ۱۶۰ کیلومتری جنوب غربی شهر کرمان و در فاصله ۵۰ کیلومتری جنوب رفسنجان و نیز در فاصله ۷۵ کیلومتری شهر بابک واقع شده است. ارتفاع این ناحیه از سطح دریا ۲۶۲۰ متر، تغییرات سالیانه درجه حرارت هوا در این منطقه ۱۵- تا ۳۲+ و سرعت باد حداقل ۱۰۰ کیلومتر بر ساعت می‌باشد. کارخانه ذوب در زنجیره تولید مجتمع مس سرچشممه پس از کارخانه تغلیظ و قبل از واحد پالایشگاه و ریخته‌گری‌ها قرار گرفته است و در این کارخانه از کنسانتره مس تولیدی واحد تغلیظ پس از طی مراحل ذوب، تبدیل و پالایش، مس آندی تولید می‌شود و آندهای مسی تولید شده جهت پالایش نهایی و تهیه مس خالص به واحد پالایشگاه و ریخته گیری‌ها ارسال می‌گردد.